Valiokunnan lausunto YmVL 29/2025 vp– U 68/2025 vp

Ympäristövaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan kemikaalivirastosta sekä asetusten (EY) No 1907/2006, (EU) No 528/2012, (EU) No 649/2012 ja (EU) 2019/1021 muuttamisesta

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan kemikaalivirastosta sekä asetusten (EY) No 1907/2006, (EU) No 528/2012, (EU) No 649/2012 ja (EU) 2019/1021 muuttamisesta (U 68/2025 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- neuvotteleva virkamies Hinni Papponen, ympäristöministeriö

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Komissio antoi 8.7.2025 ehdotuksen (COM(2025) 386 final), jossa Euroopan kemikaalivirastolle (ECHA) ehdotetaan omaa sääntelykehystä ja jolla uudistetaan viraston hallintomallia.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto tukee komission tavoitteita luoda Euroopan kemikaalivirastolle itsenäinen oikeudellinen kehys, parantaa viraston hallintoa, antaa virastolle paremmat mahdollisuudet hoitaa sille nykyisessä lainsäädännössä annetut ja suunnitellut tehtävät ja mahdolliset uudet tehtävät.

Valtioneuvosto tukee komiteoiden vahvistamista vastaamaan työmäärää. Valtioneuvosto voi tukea pakollista jäsenten nimeämistä riskinarviointi- (RAC) ja sosioekonomisesta analyysistä vastaavaan (SEAC) komiteaan. Malli, jossa velvoitetaan nimeämään yksi jäsen ja oman

harkinnan mukaan enintään kolme lisäjäsentä mahdollistaa jäsenmaan kohdistamaan resurssejaan komiteatyöhön osaamisen lisäksi myös ajallisesti tarkoituksenmukaisesti. Valtioneuvosto kannattaa viraston erillisten budjettien yhdistämistä yhdeksi. Tämä vähentää hallinnollista taakkaa ja mahdollistaa virastolle paremman taloudellisen suunnittelun.

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotettu oikeusperusta on asianmukainen ja toimivallan siirto komissiolle perusteltua.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Euroopan kemikaalivirasto (ECHA, European Chemicals Agency) on EU:n virasto, joka vastaa kemikaalilainsäädännön täytäntöönpanosta ja valvonnasta Euroopan unionissa. Sen päätehtävät liittyvät kemikaalien turvalliseen käyttöön ja ihmisten terveyden sekä ympäristön suojelemiseen. Komission ehdotuksen tarkoituksena on luoda virastolle itsenäinen oikeudellinen kehys ja parantaa viraston toiminnan tehokkuutta.

Valiokunta yhtyen valtioneuvoston kantaan tukee ehdotettuja muutoksia, joilla edistetään viraston hallinnon ja taloussuunnittelun kehittämistä ja vähennetään hallinnollista taakkaa. Muutokset mahdollistavat viraston tehokkaan toiminnan ja tukevat siten kestävää kemikaalipolitiikkaa. Erityisesti viraston rahoituksen yhtenäistäminen nykyiseen verrattuna selkeyttää toiminnan suunnittelua ja parantaa mahdollisuuksia kohdentaa resursseja joustavasti ja reagoida nopeasti uusiin haasteisiin, kuten kasvavaan korvaavien aineiden arviointiin, verkkokaupan valvontaan ja tietojen hallinnan digitaalisiin ratkaisuihin. Uudistus ei lisää jäsenvaltioiden kustannuksia.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Ympäristövaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Valiokunnan lausunto YmVL 29/2025 vp

Helsingissä 11.12.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Jenni Pitko vihr
jäsen Pauli Aalto-Setälä kok
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Petri Huru ps
jäsen Christoffer Ingo r
jäsen Vesa Kallio kesk
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Jorma Piisinen ps
jäsen Merja Rasinkangas ps
jäsen Tere Sammallahti kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos